

**VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE FAKULTA FINANCÍ
A ÚČETNICTVÍ**
Katedra finančního účetnictví a auditingu

Posudek školitele doktorské disertační práce

Téma	: Správa a řízení společností s důrazem na výbory pro audit
Autor	: Ing. Robert Jurka
Oponenti práce	: prof. Ing. Miloš Tumpach, Ph. D. doc. Ing. Vladimír Králíček, CSc.
Školitel práce	: doc. Ing. Jaroslava Roubíčková, CSc.
Rozsah práce	: 131 stran (včetně seznamu literatury)

1. Úvodem

Ing. Robert Jurka byl přijat k doktorskému studiu na FFÚ VŠE v Praze v září 2011 (forma prezenčního studia). Veškeré zkoušky složil s prospěchem výborně včetně státní doktorské zkoušky, kterou absolvoval v r. 2014. Vzhledem k pracovním povinnostem požádal o přerušení studia a zvolil pokračování v kombinované formě studia. V průběhu doktorského studia byl aktivně zapojen do výuky (jako přednášející v kurzu Vnitřní a vnější kontrola (1FU457), jako cvičící v základním kurzu Účetnictví (1FU201).

Ve vědecko výzkumné činnosti se podílel jako spoluřešitel projektu IGA VŠE (2012/13) se zaměřením na Ekonomické, politické a sociální okolnosti založení VŠE v Praze, dále v období 2012-2014 se účastnil doktorské konference s mezinárodní účastí, pořádané FFÚ VŠE v Praze a v r. 2014 obdržel ocenění za nejlepší příspěvek v sekci Účetnictví.

2. Téma doktorské disertační práce, cíle, hypotézy

Dle osobního rozhodnutí preferoval doktorand od počátku doktorského studia zaměřit se na problematiku corporate governance (správu a řízení společností). Postupem času vyvrážala z širokého spektra souvisejících oblastí tematika role výborů pro audit. V prosinci 2013 předložil pro plénium katedry 1. prezentaci své doktorské disertační práce. 2. prezentace následovala na podzim 2017. Předběžná (malá obhajoba) se uskutečnila v dubnu 2018. V rámci každé prezentace i malé obhajoby byla v diskuzi vzhledem k významu a aktuálnosti zaměření vědecké práce zmíněna řada návrhů a námětů pro orientaci a postupy dalšího výzkumu a zpracování.

Jako cíl disertační práce charakterizuje doktorand v úvodu práce: *komplexním způsobem popsat strukturu vlastnictví společností ve světě a definovat roli výboru pro audit ve správě a řízení společností. Tento cíl je rozšířen dále o důvody, které vedly k zavedení corporate governance ve světě, a věnovat se také jeho významu a fungování zejména na základě britského modelu, který je v současné době pravděpodobně nejpropracovanějším systémem správy a řízení společností ze všech.*

Pro empirický výzkum byly pro porovnání vybrány za UK společnosti z FTSE 100 (rozsahem sto společností s nejvyšší tržní kapitalizací se sídlem v UK a jejichž akcie se obchodují na londýnské burze London Stock Exchange) a pro vzorek společností v ČR byly v rámci výzkumu zvoleny firmy z žebříčku CZECH TOP 100 se zástupci nejvýznamnějších výrobních a obchodních společností se sídlem v ČR. U obou „rovin“ porovnání (v rámci legislativních povinností v UK a v ČR) není přímá povinnost zřídit výbor pro audit. Při analýze zveřejňovaných údajů ve výročních zprávách společností bylo poskytnout informaci o dodržování pravidel a požadavků na správu a řízení společnosti v souvislosti s výborem pro audit (pokud byl v dané společnosti zřízen) a porovnat způsob a míru informovanosti v UK a ČR.

Svým zařazením zajímavá volba související problematiky byla i oblast veřejné správy, kde se doktorand zaměřil na vybrané nemocnice s právní formou akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným, ve kterých má přímo či nepřímo podíl kraj (územní samosprávný celek) a posouzení povinností zřídit výbor pro audit.

V úvodní části práce jsou shrnuty i výzkumné cíle a praktické závěry disertační práce:

- 1. Analyzovat stav výboru pro audit v rámci corporate governance u velkých firem a dále u vybraných nemocnic, jejichž vlastníkem je přímo či nepřímo kraj v ČR.*
- 2. Provést srovnání mezi výbory pro audit v rámci corporate governance u velkých firem v ČR a v UK.*

Na základě uvedených výzkumných cílů byly stanoveny hypotézy:

- a) Předpokládám, že v rámci CZECH TOP 100 velkých firem má výbor pro audit jmenováno více než 50 firem.³*
- b) Předpokládám, že všechny krajské nemocnice (obchodní korporace, jejichž vlastníkem je přímo či nepřímo kraj) mají výbor pro audit.*

3. Volba vědeckých metod při zpracování doktorské disertační práce

Doktorand využil v přímém zpracování metody analýzy, syntézy a komparace. Vhodně pracoval i dotazníkovým šetřením, a to v ČR v rámci CZECH TOP 100, u krajských nemocnic. Vybrané údaje získané z dotazníkového výzkumu byly porovnány s údaji největších společností se sídlem ve Velké Británii. Zajímavým námětem bylo prostřednictvím dotazníku oslovit i profesi účetních a to členů Komory certifikovaných účetních ČR především z důvodu, že výbor pro audit pracuje i s podklady, které připravilo nebo zpracovalo účetní oddělení.

Výzkum formou dotazníkového šetření motivovala doktoranda také při úpravě návrhu samostatného dotazníku pro hodnocení práce člena ve výboru pro audit.

4. Hierarchie osnovy a struktura doktorské disertační práce

Vhodný koncepční přístup ke zpracování zvoleného tématu je patrný v pregnantně nastavené struktuře práce. Kromě úvodu a závěru obsahuje doktorská disertační práce 12 kapitol s širším členěním na subkapitoly. Dílčí části práce mají logickou návaznost a je dobře „čitelný“ přístup k celkové stavbě práce, a to v kapitolách 1. až 8. zpracovat nejvýznamnější charakteristiky a požadavky (včetně legislativních úprav), historický vývoj i související oblasti. Kapitoly 9. až 11. zahrnují empirický výzkum a samostatně v kapitole 12. je připojen návrh dotazníku na hodnocení členů výborů pro audit.

5. Hodnocení práce a jejího vědeckého přínosu:

V souhrnu je nutno zmínit následující závěry:

- jedná se o kvalitně zpracovaný historický exkurz z oblasti správy a řízení společností (vznik, úloha a význam) se zvláštním zřetelem na výbor pro audit (jeden z korporátních výborů) v mezinárodním měřítku i v ČR,
- pozornost je ve významné míře věnována zahraničním zkušenostem v posuzované oblasti (konkrétně ve VB),
- v širokém měřítku byla provedena rešerše řady zveřejněných studií a výzkumů při hodnocení činnosti výborů pro audit,
- osobní rozhodnutí využití dotazníkového průzkumu a jeho realizace u vybraných společností v ČR (TOP 100) a společností s majetkovou účastí státu, rozeslání dotazníků i členům KCÚ,
- na základě provedené analýzy doktorand iniciativně formuloval a předložil návrh dotazníku na hodnocení člena výborů pro audit v ČR.

6. Práce s literaturou a dalšími zdroji

Doktorand velmi pečlivě zkoumal podkladovou literaturu k tématu corporate governance, přestože neexistuje více ucelených, relevantních zdrojů, které by tuto problematiku komplexně postihovaly. Přehled použitých zdrojů je velmi široký, 131 titulů z oblasti vědeckých publikací a odborných článků, právní normy a internetové zdroje. Autor rovněž čerpal z odborných přednášek na dané téma a neveřejně publikovaných materiálů.

7. Závěry a hodnocení

Doktorand Ing. Robert Jurka využil svých znalostí a zkušeností z vědeckých publikačních a praktických aktivit souvisejících s tématem disertační práce. Předložil práci, která může sloužit jako základ pro pochopení zkoumané problematiky a na níž je možné jak vědecky, tak i pedagogicky navázat. Splňuje požadavky kladené na doktorské disertační práce. Doporučuji její předložení k obhajobě před příslušnou oborovou komisí na Fakultě financí a účetnictví Vysoké školy ekonomické v Praze.

Praha, 14. 6. 2018

doc. Ing. Jaroslava Roubíčková, CSc.
školitel